

Werkgroep afwegingskader i- landschap transitiefase covid-19(WAIT covid- 19)

9 september 2022

IV Beleid | alleen voor intern gebruik

Aanleiding en context WAIT covid-19

Probleemstelling

Het huidige Covid Informatielandschap is gecreëerd ten tijde van de coronacrisis.

Een periode waarin heel hard is gewerkt en we zo snel mogelijk moesten reageren om het virus onder controle te krijgen.

Ondanks deze inzet, is gebleken dat het IV-landschap niet meer optimaal past bij de nieuwe richting zoals beschreven in de Lange Termijn brief, de vervanging van HPZone is hier een voorbeeld van. Daarnaast koerst de lange termijn visie zich van een gecentraliseerde aanpak gericht op de massa, naar een aanpak op maat en gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheid, burgers, werkgevers en sectoren. De vier lange termijn doelen zijn daarbij: **1)** zicht op virus, **2)** een maatschappij-brede preventie, **3)** optimalisatie van de zorgketen, **4)** voorspelbaarheid van interventies.

De verschuiving naar een aanpak op maat en gezamenlijke verantwoordelijkheid van de stakeholders vraagt om samenhang in het IV landschap. Daarom wordt er een i-visie en afwegingskader ontwikkeld als leidraad om gedurende de transitiefase gezamenlijk in de keten keuzes te maken in het geval van aanpassingen aan het huidige covid IV landschap.

Opdracht voor WAIT covid-19

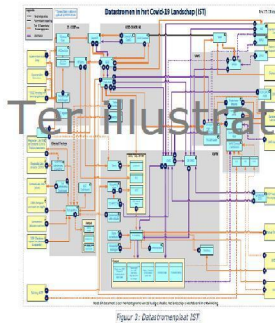
Ontwikkel een **I-visie** en een **afwegingskader** voor het informatielandschap gedurende de transitiefase, die de **vier Lange Termijn doelen** ondersteunen. De i-visie en het afwegingskader moeten zoveel mogelijk in lijn worden gebracht met de dienstverleningsstrategie en de visie voor het IV landschap die door Pandemische Paraatheid, LFI en partners wordt gecreëerd. De opgedane inzichten van WAIT dienen ook als input voor het aanpassen en opstellen van nieuwe juridische kaders in de pandemiebestrijding.

Scope WAIT covid-19

- 1.5 jaar (transitiefase, zoals gedefinieerd in het 144^e OMT advies. Deze duurt tot en met 2023)
- Covid-19 IV-landschap
- Opgesteld vanuit de informatiebehoefte bij beleidsmakers
- **Niet:** een volledig nieuw IV landschap m.b.t. covid ontwikkelen.

Definitie informatievoorziening en informatielandschap

De **informatievoorziening** van een organisatie is het geheel van mensen, middelen en maatregelen, gericht op de informatiebehoefte van die organisatie. Slechts ter illustratie van de complexiteit is hieronder een schets gegeven van dit landschap met daarin de functionaliteiten, toepassingen, applicaties en systemen.

Nieuw paradigma: samenhang in het covid-19 I-landschap met oog voor vier stakeholders

De covid-19 i-visie

Een i-landschap waarin informatievoorziening vier gelijkwaardige stakeholders:

- Burger (als individu en als samenleving)
- Kennisinstituten (Wetenschappers, experts)
- Maatschappelijk middenveld (uitvoering, zorgleveraars, soms ook Overheid)
- Overheid (als beleidsmaker)

in staat stelt om bij te dragen aan de bestrijding van covid-19 via de verbetercyclus (invoering, uitvoering, monitoring en bijstellen van beleid)

Verbetercyclus =>
data-gedreven werken

Het afwegingskader

Het afwegingskader bestaat uit elf richtinggevende principes. Deze dienen gedurende de transitiefase als leidraad* bij keuzes die gemaakt moeten worden die implicaties hebben voor het i-landschap.

Daarnaast helpt het afwegingskader bij keuzes over het borgen, handhaven of afschrijven van systemen, applicaties, website etc.

*aangevuld met doelmatigheid (kwalitatief en kwantitatief)

Wat is de verbetercyclus waar in de i-visie naar verwezen wordt?

Bij een verbetercyclus worden bij de overheid en in de uitvoering vier fasen voortdurend doorlopen: In de eerste stap wordt een beleidsplan **ingevoerd**. In de 2de stap wordt dit plan **uitgevoerd**. In de fase **monitoring** vindt controle plaats en een evaluatie van de resultaten van het uitgevoerde plan. In de laatste stap volgt, afhankelijk van de resultaten, een **bijstelling** van het beleidsplan. Deze cyclus kan op verschillende niveaus plaats vinden; strategisch, tactisch en operationeel. De verschillende niveaus hangen samen; de uitvoering van het beleidsplan bepaalt de kaders voor het opstellen van de uitvoering. En de monitoring en evaluatie van de uitvoering vormt input voor de aanpassing en nieuwe beleidsplannen.

Afwegingskader: 11 richtinggevende principes voor het i-landschap covid-19

Dienstverlening aan Burgers, (Kennisinstituten en Maatschappelijk Middenveld) voorop

1. Kritische processen* gaan altijd door, ook als de eigenaar hiervan wisselt
2. IV ondersteunt optimaal de dienstverleningsstrategie
3. IV bezit de flexibiliteit om snel op en af te schalen
4. Het systeem is faciliterend en niet bepalend. Ketensamenwerking is/wordt door slimme koppelingen on/minder afhankelijk van onderliggende systemen.

Opdrachtgeverschap van alle partners

5. Waar mogelijk geen afhankelijkheid van één leverancier
6. We richten goed opdrachtgeverschap in m.b.t. informatievoorziening waarbij de leverancier zich medeverantwoordelijk voelt voor het eindresultaat

Data optimaal inzetten

7. Data wordt zoveel mogelijk openbaar beschikbaar gesteld
8. Zoveel mogelijk enkelvoudig ontsluiten, meervoudig gebruik
9. De actualiteit van de (centraal) beschikbare data sluit aan bij de vereiste tijdigheid voor het proces
10. Data is toegankelijk voor alle partijen met een wettelijke grondslag.

Veilig en vertrouwd

11. We borgen privacy en security by design *Zie slide 4

Richtinggevende principes	Toelichting
Dienstverlening voorop	
Kritische processen gaan altijd door	Om de vier lange termijn doelen van slide 1 te bereiken, is de afgelopen twee jaar gebleken dat er enkele primaire processen kritisch zijn voor de pandemie bestrijding. Dit zijn: vaccineren, testen, een QR code aanmaken, de monitoring van infecties en gedrag, heldere informatie over actuele regelgeving en het inzicht voor het individu in corona status. Afhankelijk van het scenario, bepalen deze primaire processen de onderliggende kritische secundaire bedrijfsprocessen en de consequenties voor het IV. Ook bij wisseling van eigenaarschap van de processen of systemen.
IV ondersteunt optimaal de dienstverleningsstrategie	Dit betekent een lopende monitoring en evaluatie bij de gebruiker (=burger). Minimale eis qua IV is één eenduidige actuele set voor alle covid-gerelateerde informatie vanuit RO richting de burger die op meerdere portalen van de verschillende ketens en/of partners kan worden ontsloten. Een verzamelplek waar de burger eigen covid/izb (gezondheids-)data kan inzien is hier de stip aan de horizon.
IV bezit de flexibiliteit om snel op en af te schalen	Ademende IV, beweegt mee met groeiende/krimpde informatiebehoefte van de vier stakeholders, afhankelijk van het scenario waarin we zitten. Tevens op- en afschaling van operationele processen. IV is juist aan de voorkant voor de klant en consistent en maar aan de achterkant flexibel op- en af te schalen.
Het systeem is faciliterend en niet bepalend. Ketensamenwerking is/wordt door slimme koppelingen on/minder afhankelijk van onderliggende systemen.	Om te garanderen dat de dienstverlening voor burgers altijd voorop staat is het noodzakelijk om goede koppelingen tussen systemen in te richten en afspraken te maken over de eisen voor nieuwe koppelingen. Alleen op deze manier kan de data infrastructuur flexibel en snel aangepast worden op de altijd veranderende maatschappelijke behoefte. Ook wordt hiernaar de ketensamenwerking on- / minder afhankelijk van de onderliggende systemen. Zo kan worden voorkomen dat systemen continue moeten worden aangepast, bijvoorbeeld de wijze waarop afspraken met burgers gemaakt worden vorm te geven. Denk bijvoorbeeld aan op maat gesneden aanpak voor de uitdagingen van vaccinatie.
Oprichtingschap van alle partners	
Waar mogelijk geen afhankelijkheid van één leverancier	We streven naar overdraagbaarheid van systemen naar andere leveranciers en transparantie in design principes. ZOALS??
We richten goed opdrachtgeverschap in m.b.t. informatievoorziening waarbij de leverancier zich medeverantwoordelijk voelt voor het eindresultaat	Heldere specificaties, service level agreements (SLA) afspraken voor (tussen)resultaten, deadlines en tussentijdse terugkoppelingen van voortgang. Breder beeld meegeven aan opdrachtnemer van overkoepelend doel waar de opdracht deel van uitmaakt. Dit behoeft het betrekken van CIVA en andere directies binnen WVS aan te sluiten. Scope van de opdracht is onderdeel van de afspraken. Flexibiliteit omtrent (tijds-)uitbreiding van de opdracht is hierbij essentieel, zodat onrechtmatigheid voorkomen worden. In de opdracht worden de minimale eisen vastgelegd en tevens beschreven welke rollen en verantwoordelijkheden opdrachtgever en opdrachtnemer hebben.
Data optimaal inzetten	
Data wordt zoveel mogelijk openbaar beschikbaar gesteld	Voldoet aan Europese en nationale wet- en regelgeving, data is openbaar beschikbaar tenzij...
Zoveel mogelijk enkelvoudig ontsluiten, meervoudig gebruik	Zoveel mogelijk voorkomen dat gegevens dubbel worden opgeslagen of meervoudig worden ontsloten. Als dit toch nodig blijkt is het belangrijk aan te geven dat dit tijdelijk is en vast te leggen hoe we naar een oplossing hiervoor kunnen toewerken. In ieder geval dient duidelijk te zijn: wat de oorsprong is van data, hoe actueel de data is en wat de kwaliteit van data is.
De actualiteit van de (centraal) beschikbare data sluit aan bij de vereiste tijdigheid voor het proces	Per proces bekijken hoe actueel de data dient te zijn (zeer actuele / realtime data is complex en heeft hoge kosten). Bijv. (Decentrale) data is tijdig beschikbaar voor (centrale) besluitvorming.
Data is toegankelijk voor alle partijen met een grondslag	Heldere afspraken over eigenaarschap van data, de grondslagen voor gebruik, definities van metadata, kwaliteit en integriteit van data. Iedere eigenaar van data maakt een datadefinitie en leveringsafspraken met partners met een grondslag over datalevering (format, structuur en standaard). Idealiter wordt in de gehele keten één model gebruikt voor definitiebepalingen en is de gegevensuitwisseling gestandaardiseerd en geautomatiseerd. Datadeling zal altijd veilig en verantwoord geschieden.

Ketens en (kritische) processen

Ketens:

Groepering van beleid, diensten, producten en processen die hetzelfde doel en kenmerken hebben.

- 1. Primaire processen:** Alle processen gericht op een dienst/product voor de eindgebruiker
- 2. Secundair:** ondersteunende processen (mensen, financiën, informatie, wet- & regelgeving, communicatie, facilitair, inkoop)
- 3. Besturende processen:** gericht op de organisatie zelf (bv. strategie, overlegstructuren, monitoring etc.)
- 4. Change processen**

Kritisch proces: een proces waarvan de impact van uitval van dat proces onacceptabel groot is.

Overige indelingen: Hoofdproces, deelproces, activiteit, handeling.

Dienstverlening: omvat primaire processen, communicatie en diensten die de burger faciliteren. (CIC-interventiemodel RIVM)

In scope?

Zorg

- Uitbreiding & optimalisatie zorgketen
- Centrale inkoop
- Opschallings- en spreidingsstrategie
- IC/ziekenhuizen

Primaire/secundaire processen per keten

Kritisch proces
* opschaalbaar